

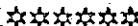

Nro. 46.

**A' FEELS. CSASZÁR, ÉS AP. KIRALY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.**

Indult Bétsből Kedden Junius 16-ik napján 1812-ik
esztendőben.

BCU Cluj - Central University Library Cluj

B é t s.

Valóságos Titkos Tanácsos, Cs. K. Kamerárius,
T. N. Vas Vármegye Fő Ispánnya, Gróf *Batthy-*
ány Theodor úr elő Excellentiája, életének 84-ik
esztendejében e" folyó Junius' 13 dikán meghalá-
zott.

A' Bétsi ítélőszék' tanátsháza előtt egy *Sto-*
kerai kortsmárosra nálalós ítéletet olvastak teg-
nap, a' melly szerént ötet holnapután fel fogják
akasztani. A' bűne abban áll, hogy *Váltótzé-*
dulát csinált.

P r á g a.

Francia Császárné ő Felségének Prága felé
tett útjáról 's itt való pompás fogadtatásáról,
ilyen környulállásos tudósítás jött ki: —

Töplitzbe e' hónap 4-dikén déli 12 órakor érkezett - meg ő Felsége. Uti társa volt a' Würtzburgi Nagy Hertzeg. Érkezését a' halmokra ki- zezegesztett' ágyúk' dörgése jelentette. A' virá- gokkal, zöld levelekkel, és ezen esztendő't jelentő Frantzia felülírással ékeskedő kapunál, a' Ma- gistrátus, a' polgárság, és a' stutzosok serege fogadták, az örvendező sokaságnak éljen kiáltá- sai között ő F. gét. A' Hertzeg *Klary* bányászai két sort formáltak. A' kastély' udvarán, a' hova muzsika karok, trombiták' harsogása, dob szó, és meg nem szűnő éljen kiáltások között kísértetett, a' Kolovrath nevet viselő Gyalog Regimentnek egy osztálya tette tábori muzsikával és megeresztett zászlókkal a' szolgálatot. Fő Burg- Gróf *Gróf Kollowrát* és Hertzeg *Klary*, kik a' határszélre is eleibe mentek volt fogadására és Felséges urunk- nak nevében való köszöntésre, itt a' kastély grádictsa alsó léptsőjénél is hasonló tisztelettel fo- gadták ő Felségit. Fenn a' palota' ablakából a' sokaságnak magát megmutatván ő F. ge, ismét véghetetlen örvendező kiáltozás által tiszteltetett. Fölöstökömözés után a' kastély' kertjébe kísétál- ván, itt azon 54 leánykakat, a' kik megérkezé- sekor előtte virágot hinteztek - el, 's a' kik ő Felségének bokkrétát, éneket, és egy virágos ko- saratskát adtak, maga eleibe vezettette. Azután hintóba ülven a' Würtzburgi Nagy Hertzeggel együtt a' *Thorny* kert és szép vidékeknek szem- lélésekre ment, a' hol nagy megelégedését találta. Estve az egész város megvilágosított, mellyek között kitettző szépséggel fényeskedtek a' kastély udvarán két ditső kapuk, mellyeket, H. *Klary* készítettett volt. Ugyan akkor a' bányászok a'

magok módjok szerént a' kastély udvarára pompával bémenvén, bányász fáklyáiknak tsóválása között bányászi dallokat énekeltek, 's minden vers végén vivátot kiáltottak. Ő Felsége a' folyosóról méltóztatott nézni az ő tisztelettévő játékaikat. Május' 5 dikén reggel, minekutánna tisztelettel lett fogadtatásával való megelégedését külömb külömb ajándékoknak kiosztatása által bizonyította volna Ő Felsége, útját Prága felé hasonlóképpen a' Würtzburgi Hertzeg' társaságában tovább folytatta. Méltán' elfelejthetetlenül meg fognak ezen néhány napok maradni a' Tüplitzi lakosoknak emlékezetekben, mellyek alatt Felséges Urunkat, Aszszonyunkat, a' Franziák' Császárnéját, és a' Würtzburgi Nagy Hertzeget, ily módon tisztelni szerentséjek volt. —

Prágába való fényes bemenetelét ez nap (5-dikben) délután, következő fényes pompával tartotta Császárné Ő Felsége: A' tanuló ifjúság, elől az apróbb fiú és leány gyermekek, innepi öltözetben és virág koszorúkkal ékeskedve, azután a' nagyobb tanuló deákok minden Akadémikusokkal és Professorokkal egyetemben, a' város előtt fél órányi távolságra lévő Sz. Margaretha klostromához a' nagy országútra kimentek és ott sort formáltak; ezek után következtek a' tizek és minden egyéb polgári társaságok a' magok tizmereikkel; a' papság a' város kapujáig nyújtotta a' sort, a' hol vépezetre a' Prágai Magistrátus állott. A' Prágai Sidók valami 6 százan, a' Rab-bik vezérlése alatt, különös tsapatot formáltak. A' város' kapujától fogva a' kastélyig a' kereskedők, 's a' polgári és reguláris katonaság állottak. Felséges Urunk és Aszszonyunk 3 óratályban

minden udvarnokjaikkal egyetemben Sz. Margaretháig eleibe mentek Fr. Császárné ő Felségének, kinek közelítését 5 órakor 50 ágyúk' dörgése jelentette. Sz. Margarethától fogva a' kastélyig való jövedelekgig, ágyúk' dörgése, a' városi minden tornyokban lévő harangok' zúgása, dobszó, trombita harsogás, törökmuzsika, és leg alább 60 ezer emberekből álló sokaságnak örvendező kiáltásaik' harsogtatták a' levegőt. A' kastély' főbb gráditsánál a' fő Burg-Gróf, a' Komandirozó Generális, Külső Minister Gróf Metternich, Fr. Követ Gróf Ottó, 's a' Fr. Császárné ő Felsége fő Kamarássa, fő Lovászmestere, 's fő Palatapréfektusa, Gróf Montesquiou, Hertzeg Aldobrandini, és Báró Beausset, tisztelték és kísérték fel ő Felségeket.

„A' következő vasárnapon fényes audientzia volt, a' mellyen a' fő nemességet a' fő Burgróf, a' katona tiszti kart pedig a' Cseh országi Komandirozó Gróf Kollwráth mutatták - bé Fr. Császárné ő Felségének. Azután nagy pompával való ebédlés volt a' képes szalában, a' hol a' néző sokaság' számára ülő karok voltak körös körül helyheztetve. A' városnak megvilágosítása, minthogy az idő vasárnap nem kedvezett, hétfőn (8-dikban) ment véghez, mellynek alkalmatosságával a' következő deák címírással különböztette - meg magát a' Cseh országi Rendek' Házának szemöldöke: *in Augustorum Parentum pios complexus venienti Filias Bohema in Augustam Domum pietas adplaudit.*“

Károly és János ő Cs. K. Herizegségek 10-dikben vissza indultak Prágából Béts felé.

Warschauer Nagy Hertzegség.

Warschau városába Gróf *Dutailles* nevű osztályos Generálist tette Komendánsnak Napoleon Császár.

Ő Frantzia Császári Felsége Május' 30-ikáu estvéli 8 órakor *Posenbe* érkezvén, ott hált. Junius 1-ső napján *Thorn* felé tovább folytatta útját.

Rénusi Szövetség.

A' nagy vendégeknek Dresdából való eltávozásoktól fogva, azokról a' nagy ajándékokról való beszélgetés a' társaságokban a' főbb tárgy, mellyeket ott a' két Császárak és a' Pruszsiai Király, emlékeztetnek okáért kiosztogattak. A' Királyi muzsikai kar' igazgatójának (Kappelmeister) *Morlachinak* egy szép brilliántos gyűrűt, 's a' muzsikai karnak 3000 tallért ajándékozott Napoleon Császár.

Mint Diplomatikai nevezetességet úgy említik az újság levelék, hogy a' *Mechelni* Érsek ő Excellentiája, a' ki a' Császárt mint Nagy Alambanarius (fő udyari pap) Dresdába kísérte vala, *Warschauer* fő rangú Követté neveztetett.

Pruszsiai.

Frantzia Generális *Narbonne* Május 9-dikén mint rendkívül való követ Napoleon Császárnak különös izenevel Berlinből *Willndbaaz* Orosz Császárhoz küldettett vala. Ő innét Máj. 28 dikén érkezett vissza *Drezdába*, a' honnét Napoleon Császár mindjárt a' következő napon u. m. Május 29-dikén a' maga táboraihoz a' *Vistula* mellékeire útnak indúlt, oly paransolatot hagyván hátra, hogy Generális *Narbonne*, 24 órai nyúgvás után induljon utánna.

A' Pruszsus Király Jun. 2-dikán Potsdám-
ba, a' Koronaörökös pedig ugyan azon nap' Ber-
linbe szerentsésen visszaérkeztek Dresdából.

Orosz Birodalom.

A' *Wilnábol* érkezett tudósítások a' Május
13-dikáig történt dolgokat foglalják magokban —
e'képpen :

E' hónap 7-dikén a' *Holstein-Oldenburgi* Her-
tzeg a' Császár sógora, és a' birodalom Kancel-
lariussa Viceadmírális *Schischkoff*; 9-dikén val-
ságos Titkos Tanácsos Gróf *Kotschubey*; és Po-
litizai Minister Generális *Balaschew*; 10-dikén
Ágyúzó Generális Gróf *Aracktschejew*; és 13 di-
kán Generális Báró *Armfeld*, ide érkeztek. Az
ide való nemesség fényes bált adván, azt a' Csá-
szár is megtisztelte, Konstantinus nagy Hertzeg-
gel és az Oldenburgi Hertzeggel egyetemben. A'
nagy Hertzeg a' bál után azonnal ki ment a' ma-
ga fő hadi szállására, a' melly most *Widriben*
van (*Willnától* északra), a' Császár pedig Kur-
landiába és Semgallenbe vette útját ott lévő ár-
mádiájának megnézésire.

Az Orosz seregek nagy részint Kurlandiában
és Semgallenben gyülekeztek össze. Ezeknek fő
hadi szállások *Szawle*, a' melly *Mitau* városától
8, *Memestól* 20, *Rigától* 15 mértföldnyire esik.
A' *Windau*, *Dubitzá*, és *Niemen* vizek mentiben
gyül össze a' nagy tábor. A' *Tilsiti* békeség-
kötés után az 1807-ik esztendőben is a' nevezett
Szawlei kastélyban tartózkodott volt *Sándor* Csá-
szár egy darabig. —

Május 9 dikén reggeli 8 órakor érkezett meg
a' Császár *Wilnából* *Wilkomir* és *Ponewez* felől
jövén, *Szawlebe* (vagy *Schavelbe*), a' hol Gen.

Witgenstein és a több jelenlévő vezérek által fogadtatott. Ezekről kísértetve 10-dikben reggel a seregeknek megnézegetésekre lovagolt ki. Innen, a nevezett Generálistól kísértetvén, a *Plungian* mellett (Mémeltől 7 mértföldnyire tanyázó sereghez vette útját. Onnét 11-dikben a nevezett fő hadi szállásra ismét vissza érkezvén, haladéknélkül vissza indult Wilna felé, a hova 12-dikben estvére szerentsésen megérkezett. Wilkomi-ron ugyan ez nap reggeli 3 órkor utazván által ő Felsége Wilna felé, ott a hadi Minister *Barthlay-de-Tolly* fogadta ő Felségit, kit az itt fekvő seregek öszsze gyülekezve vártak ide mustrára, a mely délelőtti 10 órakor tartatott.

Lithwaniában azon idő tájban, mikor ezek a tudósítások megindultak, igen szép tavaszi idő járt néhány hetektől fogva; a szántó földek bőséges aratást ígértek. A fegyveres seregek számára az ország belső vidékeiről hordották oda az eleséget.

Az Orosz birodalom Kanczellariussát Gróf *Romanczowot*, a ki Május 3-dikán Wilnába érkezett vala, ott a guta nem soká megütötte, még pedig oly terhesen, hogy a haláltól is fél-
tik. Hivatalját előre való képpen Gróf *Kotschubeyre* bízta a Császár.

Még foly az a hír, hogy Gen. *Bennigsen*, a ki a Frantziák és Oroszok között való utolsó hadakozásban az Orosz armádiát vezérelte, most ismét szolgálatba fog lépni ezen táboznál. Az ő lakhelye itt Wilnában és ide három óra távol-ságra lévő jószágában van. A Császár a napokban meglátogatta őtet ezen jószágában; és különös kegyességgel viseltetik éránta. Egy fiát Május

13-dikán kereszteltette-meg, és a' Császár volt mint mondják, a' fiú keresztapja. Azon este théázás és tántzos mulatság volt a' Generálisnál.

Május 3-dikán fényes pompával inoepelte az udvar Husvét első napját. A' Kormányozói háznál, a' hol a' Császár szálláson van, tábori templom állíttatván-fel, 's abban éjféli előtt minden itt lévő Generálisok 's egyéb hadi és polgári tisztek özsze gyülekezvén, éjfélkor a' Császár is bement oda a' maga belső szobáiból, 's azzal az istenitiztelet azonnal elkezdődött. Az első mise után a' bévett rendtartás szerént, a' jelenlévő előljárók minnyájan a' Császár eleibe mentek szerentsekívánás végett. Azzal a' papság a' liturgiának további folytatását elkezdette, 's ennek is vége lévén a' Császár vissza ment a' maga szobáiba, és mindenek széllyel oszlottak.

BCU Cluj / *Nagy Britannia*, Cluj

A' Párisi Monitör ezeket adta-ki egy Londoni újságból: —,

„Ha az Anglusok' elméjét egészszen a' Minister Perceval gyilkos halála nem foglalta volna el, 's ha e' megengedné, hogy figyelmetességeiket egyéb tárgyra is fordíthassák: ennél fontosabb dolgokat is találhatnának azon tudósításokban, a' mellyeket ma vettünk Amérikából. A' Kongressus a' Szenátussal egyetemben hosszas és titkos tanátskozásokat tartván, a' kikötőhelyekbe találtató Amériki hajókat mind bétiltotta 90 napokig, a' melly idő alatt tsak azok eveztek el Amérikából, a' kiknek az Előlültő arra különös engedelmet ad, 's ezek is minden áruportéka nélkül.

„Londonban Máj. 13-dikán egy embert a' maga

beszédénekigen botránkoztató voltáért az ítélőszék eleibe vittek. Vádolják, hogy az az előtt való napon így szólott volna: Holnap el fogom sütni a' puskámat; nem gondolnám, hogy tsak egy Anglus is találtna, a' ki azt merné tselekedni, a' mit én." — A' Minister *Perceval* gyilkossára való czélzással e'képpen szólott ugyan tsak ez az ember: Roszszabb embert meg nem ölhetett volna!"

„A' Fliszingeni öbölből Londonba érkezett levelek azt erősítették, hogy 15 Frantzia línea hajók Aprilis végén azon kikötőhelyben a' kivezésre egészen készen állottak; az Anglusok tsak tíz 74 ágyús hajókkal állottak a' kikötőhely szája előtt. Tsak néhány mértföld távolság volt a' két ellenséges hajós sereg között. A' Frantzia hajós se eg előkéllettséggel iparkodot a' kivezésen; minden szempillantásban lehetett vároai, hogy vasmatskáikat fe szedik. Az Anglus hajókon kifüggesztetve voltak a' jelzászlók, hogy készen tartásák magokat verekedéshez.“

Spanyol Ország.

Spanyol Ország felől már régen semmi nem fordult elő a' Párisi előkelőbb újságokban. Sőt az ugyantsak Párisi de allyasabb levelek ellen, mellyek némelly bizonytalan híreket terjesztettek vala-el ezen napokban, dorgálódzó kifejezésekkel is élt a' *Journal de l' Empire* nevű Párisi első rangú újság a' folyó Junius első napján kiadott darabjában: —,

„A' mi újságaink, úgy mond, mellyeket Dresdából vettünk, Május 26-dikáig terjednek. A' Frantzia és Austriai Császárok és Császárné ő Felségek még ekkor ezen fő városban voltak kí-

séróikkal egyetemben. Ugyan ez nap várták oda a' Prusszus Király ő Felségét is. —

„Azok a' személyek, a' kik a' Szakszóniai ármádiától ide Párisba visszaérkeztek, nagy bámulással vették eszekbe, hogy itt Frantzia országban bizonyos Proklamatziókról és napi parantsolatokról beszélnek, mellyek azon ármádiához, vagy pedig annak valamelyik részéhez lettek volna intéztetve. Ezen személyek semmi e'féle *Aktákból* nem tudnak semmit. Azok, a' mellyek felől itt Párisban beszélnek, szembe-tűnő költemények, és tsak annyi hitelt érdemelnek, mint azok az úgy mondatott *Spanyol Országgi tudósítások*, mellyek Párisban néhány napoktól fogva elhírlettettek. Ezen újság kalmároknak, a' kik minden dolgok felől ily jól tudósíttatva lenni gondolják magokat, inkább ezeket kellett volna mondaniok, hogy a' Dalmátziai Hertzeg Marschal *Soult*, Május 15-dik napján, személye szerént *Sevillában*; Generális *Drouet Ozuagában*, és Raguzai Hertzeg Marsal *Marmont Salamankában* voltak, 's hogy a' Kadiksal által ellenben tanyázó ármádia még mind ezen város körül feküdt. Minden egyéb tudósítások költemények, azon tisztjeinket, a' kik *Andaluziából Arragonián* által Frantzia országba haza érkeztek, az ő útjokban a' Pyreneumi hegyek között való hó-omlásoknál egyéb veszedelem, nem érdekelte. — Ezen bizonyos fundamentomon épült tudósításokból megtettzik, melly kevésbé lehessen ezekre a' fáradhatatlan tsátsogókra és ezen újságírókra figyelmezni, a' kik minden reggel *Európai Bulletin* (napi leveleket) tsinálnak azokból a' gyávaságokból, a' mellyekről azon éjjel álmodoztak.

Valóságos vándorló újságírók, a' kik falukról Párisba, 's Párisból falukra nyargalnak - ki, 's a' magok újsággyűjteményeiket minden mendemondával gazdagítják, a' mit útjokban hallottak!"

Portugallia.

Már jó ideje, hogy olvastuk és magunk is írtuk vólt, hogy az Anglus ármádia Portugalliának Északi vidékeiről eljövén, annak déli részére nyomúlt - le és Spanyol Extremadurába is béuyomúlt; 's hogy azolta Portugalliának Északi vidékei tsak Portugallus seregek által oltalmaztatnának. A' Párisi *Journal - de - l' - Empir*, a' Ministeri részszel ellenkező Londoni újságlevelekből, nevezetesen a' Reggeli Kronikából, egy tikkelyt adott - ki, melly azt mutatja, hogy ezen Portugallus seregek, azolta, hogy magokra maradtak, magokat nem jól visélték, és hogy a' Salamankai vidékeken a' Marschal Marmont vezérlése alatt lévő Frantzia seregek, a' múlt Május elején meglehetősen lépéseket tettek volna elő felé, a' melly lépésekről azonközben a' Frantzia újságokban még eddig semmi tudósítások ki nem hirdettek. További tudósításoknak érkezhetésekig ide tesszük a' fenn nevezett Frantzia újságból a' Portugallusok szerentsétlenségét illető tikkelyt. —,

„*Napi parantsolat.* — „A' Fuente - Guinaldó *fő hadi szálláson, Május 7-dikén.* —

„Minekutánna *Francesoi* Gróf Marschal Beresford ó Excellenzijának tsak kevéssel ezelőtt, oka és alkalmasossága lett volna arra, hogy a' Portugallus seregekkel való meg elégedését kijnyilatkoztassa, nagy kedvetlenséggel szemléli magát kénytelennek lenni arra, hogy az Oportói kerület

és Minho tartomány' egy része' nemzeti seregeiknek rossz magok viseleteiket kihirdettesse. Ezen Regimentek a' *Guardai* halmokat ok nélkül oda hagyták és az ellenség elől gyalázatosan el futottak. Ő Excellenciája úgy ítél, hogy itt méltán teheti ezt a' megjegyzést, hogy a' félelem mindenkor maga szűli azon veszedelmeket, a' melyeket elkerülni iparkodik. Ezen 6 vagy 7 ezer emberek a' *Guardai* halmokon állottak, midőn az ellenség magát *Sabugal* felől előttök megmattatta. Az ő vezérjeik okosan kiadták a' hátrálás eránt való rendeléseket, a' melly az ellenséges lovasságnak szeméi előtt, a' hegyen lévő és órákig nyúló térségen, jó rendel véghez is ment. Valameddig a' gyalogság jó rendel hátrált, addig őtet meg nem merte támadni az ellenséges lovaság. Az egész osztály jó rendel érkezett a' *Guardai* halmoknak a' *Mondegóra* nyúló meredezes lejtőjéig. Már itt leg kisebb félelme sem lehetett volna a' gyalogságnak a' lovasságtól; so gyalog katoná, magát jó állásban helyheztetvén, zabolán tarthatta volna az ellenséget. Az *Oportói* nemzeti Regiment állíttatott, mint hátúljáró csapat, a' lejtőre. Az ellenség, fél tuzet emberből emberből álló isoportot a' lóról leszállíttatott, azokkal a' Portugallusokra tuzet adatott; ezeknek puskáik az eső miatt nem sült el; az egész Regiment rettenetesen megijedett, a' rendet elrontotta, 's miatta a' többek is gyalázatosan megfutamodtak. Az ellenséges lovasság, melly addig nem is gondolkozott volt azon, hogy a' hegyről lejöjjön, a' rendkívül való szaladást látván, már most lejött, és 200 nemzeti katonát elfogott. A' zászlóhordozók 5 zászlót elvesztettek,

és sok katonák, a' kik ijedtekben a' Mondégóba rohantak, oda veszték. Ha a' nevezett Regiment a' rendet meg nem zavarta volna, az ellenség a' meredeknél tovább nem jöhetvén, a' miéink egy ember vesztés nélkül megérkezhetek volna a' kirendelt helyre. —

„Ő Excellentiája tehát parantsólja, hogy az Oportói nemzeti Regiment, mint a' gyalázatos történet' első oka, a' maga megmaradott zászlóit küldje *Oportóba*, a' honnét vissza nem fogja kapni azokat addig, míg jó magavisélete által, a' Guardai hegyeken magára vont motkot el nem mossa, avvagy jó rend és fenytéktartása, 's tselekedetének megbánása által olyan eltökéllettséget nem bizonyít, hogy ezen motkot magáról lemosni kívánja. Ő Excellentiájának értésire esett, hogy ezen Regimentnek tisztjei 's nevezetesen ennek Oberstere, magokat jól viselték légyen; azt is tudja, hogy melly terhes környűállítások közzé vóltak. légyen ók a' magok katonáik miatt helyheztetve; tehát köszönettel tartozik nékik: a' melly történet azonközben győzze meg őket a' felől, melly szükséges legyon a' nemzeti katonaság tisztjeinek isaz, hogy az alattovalókat leg nagyobb pontosságra, engedelmességre, és a' feljebbektől való függésre szoktassák. —

„Az *Aveirói* és *Oliverai* Regimentek is elvesztették zászlóikat, 's ezek is tsak azon feltételek alatt kaphatnak másokat, mellyek alatt az Oportói Regiment fog kapni. A' *Penasfeli* nemzeti Regiment, a' melly egy zászlót vesztett el, *Oportóba* tartozik küldeni egy zászlóját, 's ez is tsak azon feltételek alatt nyeri azt vissza, mint

az Oportói Regiment. Ezen Osztályhoz annak gyalázatos maga viseletétől fogva még 1600 embereik nem érkeztek vissza; ezek tehát mint szökevények elvesztették nemzeti jussaikat és halál van a' fejekre modattatva. Azt parantsólja ő Excellentiája, hogy Brigadéros Generális *Trant* mondasson hadi ítéletet valamint az elszaladott tisztekre és katonákra, úgy azon zászlóhordozókra is, a' kik a' zászlókat elhányták. Abban azonban nagy vigasztalását találja ő Excellentiája a' történetnek kedvetlen volta mellett is, hogy a' Vezérek minnyájan, 's a' tisztek is nagyobb részint jól viselték magokat.

„A' *Minhói* osztályról úgy tudósítottatott ő Excellentiája, hogy ennek tsapatjai, ha szintén nem voltak is oly félesmések, mint mások, de tsak ugyan ezek is telyességgel nem voltak a' félelemtől egészszen üressék. Ezen osztályban az *Umaói* és *Braganzai* Batalionok jól viselték magokat. Még tsak 300 emberek nem jöttek volt vissza ehez az *insurgens* osztályhoz: azonban ennek elszaladott tisztjeit és közembereit is hadi ítélszék' eleibe kívánja állittatni ő Ex.ja.“

Déli Amerika.

Braziliának fő városából *Rio-Janeiro*ból azt írták a' múlt Februárius' 14-dikén, hogy a' *Buenos Ayres*be küldött Portugallusok, és az oda való *insurgens* Spanyolok közt véres tsata esett legyen, de hogy egyik rész sem vett a' másikon győzedelmet, hogy mind a' két rész nagy készületeket teszen a' közönséges verekedésre. — Ennek a' Portugallusok és Spanyolok közt támadt ellenségeskedésnek okául a' *Braziliai Kir.* udvarának azt az iparkodását teszik, mellynél fogva a'

la Plata folyóvíz északi partja felől fekvő tartományokat el akarja foglalni, és a' Braganzai uralkodó Ház a' maga országának határait megszűbb terjeszteni kívánja. — E' miatt minden kereskedés meg tsökkent, és hogy újabb eleven-séget vegyen a' jelenvaló kétséges kimenetelű környüállások közt, ahhoz tellyességgel semmi reménység nem lehet.

Északi Amerika.

A' Mexikói támadók annyira elhatalmasodtak, hogy már a' kész pénznek onnét való kihordattatását is akadályoztatni kezdték, vala: de reménség vólt, hogy a' Vice Király' segedelmére Európából oda érkezett O-Spanyol Országi seregek, talám eleit fogják vanni ezen kedvetlen környüállásnak, 's ismét megnyitják a' fő várossal való közösülés útját. — Ezeket az Európából oda érkezett fegyveres csoportokat, tsak valami 7000 emberre számlálják: a' támadók serege ellenben 40,000 emberekből áll, de a' kik nagy részint tsak Indusok, vagy oda való származású emberek, hanem jól lovagolnak, és a' lántsahajgáláshoz is jól értenek.

Most a' fő várostól *Mexikótól* 17 óra távolságra fekszik a' támadók ármádiája, a' hova az utolsó verekedés után *Cucrusta-della-Almelpus* nevű bányaváros mellé vonta vissza magát. Ezen verekedésben a' támadók vóltak a' szerentsétlének; valami 2000 embert veszítettek. Azok, a' kik fogságra estek közülök, *Vera-Cruzba* vitették. Ezek beszélik, hogy az utolsó tsatában *Merillas* nevű Papi személy vezérelte a' támadókat. A' Vice-Király' seregei is drágán vásárlották a' győzedelmet, minthogy a' többek

között az 6 vezérjek Gróf *Alonzo Bull* is eselt.

A' mi az Egyesült Státusok és Anglusok között való egyenetlenséget illeti, e' még a' legújabb tudósításoknak mezdindulásokkor sem vált el egészszeu. Az a' tilalom ugyan, hogy onnapok alatt semmi féle hajó ki ne evezzen az Egyesült Státusoknak kikötőhelyeikből, már mindennütt ki volt hirdettetve: hanem, hogy a' hadakozás tsakugyan még ekkor is meghatározatva nem volt, látni lehet az onnét jövő *Nemzeti újságból*, mellyben ilyen buzdító kifejezések fordulnak elő: — „Meg kell már egyszer valahára az utolsó lépést is tennünk; ki kell hirdetnünk a' háborút; az igazságtalanság, mellyet szenvedünk, nagy; a' mi ügyünk igaz. Tsak eltökéllettséget és alhatatosságot mutassunk, boldogulunk kell iparkodásainkban.

Utolsó Jgyzések.

Nékünk egész máig semmi nevezetes, bizonyos újságaink nem érkeztek. A' mit valami vezekedéstről, melly Lengyel országban a' *Bug* vize mellett történt volna, beszéllenek, ennek még eddig semmi hiteles fundamentomát nem látjuk.

Külső levelekben olvassuk, de ezt is még tsak mint-bizontalan dolgot, hogy Dalmátzia mellett *Lessina* szigetét és *Curzolát* az Anglusok elfoglalták volna. — Azon feles számú Anglus hajók között, mellyek egy időtől fogva a' *Triesti* tengeren megjelentek, szállító hajókat is láttak lenni.

Jobbítások. — A' 45-ik számú *Kurir* 649-dik lapján, az *Orosz Birodalom* Asiai és Amerikai népességét, 500 ezer helyett, 5 mi ionak kell olvasni. — A' *Graf Leu* nev alatt *Grätzben* lakó *Holandiai* volt Királynak *Lajos* (nem *Joséf*) *Napoleonnak* meghalálozását, mellyet a' külső levelek e-hírlehek vala, nem igaznak lenni nyilatkoztatják a' *Bétsi* újságok.